
Eduskunnan hallintovaliokunta

Asia: Bildningsalliansenin kirjallinen asiantuntijalausunto, HE 192/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja ruotsinkielisen käännöksen korjaamisesta

Bildningsalliansen kiittää siitä, että se saa antaa kirjallisen lausunnon hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja ruotsinkielisen käännöksen korjaamisesta.

Ruotsinkielisen käännöksen ja kieliasun korjaaminen

Bildningsalliansenilla ei ole mitään kommentoitavaa kotoutumisen edistämisestä annetun lain pykälien käännöksiin, jotka on päivitetty hyvän lakikielen mukaisiksi ja vastaamaan suomenkielistä lakitekstiä. Bildningsalliansen toivoo, että jatkossa keskityttäisiin siihen, että lakiehdotusten kieliasu olisi mahdollisimman oikeellinen jo alun perinkin.

Laki kotoutumisen edistämisestä

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaan vastuu kotoutumisesta siirtyy kunnille. Kuntien korvausten vähentäminen tilanteessa, jossa samaan aikaan kunnille annetaan uusi ja entistä laajempi vastuu kotoutumisesta, on kestäväntö. Lakiehdotuksen mukaan poikkihallinnollisista kotoutumishjelmista, kotoutumissuunnitelmista ja monialaisesta arvioinnista luovutaan. Tämä voi vaikuttaa kielteisesti yksilöiden oikeuteen saada palveluita ja palveluiden saatavuuteen, ja lisäksi palveluiden laatu voi heikentyä. Se, että samanaikaisesti annetaan hyvinvointialueille mahdollisuus olla osallistumatta monialaiseen yhteistyöhön ja silti kunnille oikeus kutsua osallistumaan siihen, johtaa epäselvyyksiin ja epävarmuuteen siitä, miten tehtävä tulee hoitaa. Bildningsalliansen on myös huolissaan siitä, mitä vaikutuksia sillä, että kotoutumishjelmat ja poikkihallinnollinen yhteistyö eivät ole pakollisia, on ruotsinkieliseen kotouttamispolkuun kaksikielisissä kunnissa. Vaikuttaa siltä, että lainmuutos enemmänkin vaikeuttaa kuin edistää yksilön kotoutumisprosessia. Juuri maahan tulleet tarvitsevat usein monia erilaisia kotoutumispalveluita ja muita tukipalveluita. Laaja-alainen yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen eri asiantuntijoiden välillä antaa paremmat mahdollisuudet tarjota maahanmuuttajalle ja/tai hänen perheelleen hänen/heidän tarvitsemansa palvelut.

Laki vapaasta sivistystyöstä

Bildningsalliansen haluaa myös kiinnittää huomiota siihen, että vapaan sivistystyön kotoutumiskoulutuksen omaehtoisia opintoja ja lukutaitokoulutusta tarvitaan jatkossakin

ruotsin kielellä tapahtuvan kotoutumisen toteuttamiseksi. Tämä on erityisen tärkeää pyrittäessä kasvattamaan ruotsin kielellä kotoutettavien henkilöiden määrää.

Lisäksi kolmannella sektorilla on keskeinen asema ruotsin kielellä tapahtuvassa kotoutumisessa, erityisesti ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluiden osalta. Poikkihallinnollinen yhteistyö ja siihen kuuluvat kotoutumisohjelmat, joissa myös ruotsinkielinen kotouttamispolku otetaan huomioon, ovat suositeltavia kaksikielisissä kunnissa.

Helsingissä 25.11.2024

Anna Pensar-Kuivamäki

puheenjohtaja

Henrika Nordin

toiminnanjohtaja